

Domov>Denarni zahtevki>Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU

Na področju civilnega pravosodja se bodo postopki, ki še potekajo, in postopki, ki so se začeli pred koncem prehodnega obdobja, nadaljevali po pravu EU. Evropski portal e-pravosodje bo na podlagi vzajemnega priznavanja ohranil informacije, povezane z Združenim kraljestvom, do konca leta 2024.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU

Škotska

1 Katere so različne vrste ukrepov?**Izterjava dolga na začetku sodnega postopka**

Izterjava dolga na začetku postopka je zaščitni ukrep, ki se uporabi, medtem ko sodni postopek teče ali tik pred njegovim začetkom. Tožniku (upniku) omogoča, da ohrani toženčeva sredstva, tako da bodo na voljo za izpolnitev morebitnega sklepa (sodne odločbe), izdanega v sodnem postopku v korist tožnika.

Obstajata dve vrsti izterjave dolga na začetku sodnega postopka. Prva, zamrznitev sredstev pri tretji osebi, je sredstvo, s katerim lahko tožnik v postopku za izterjavo denarja učinkovito „zamrzne“ denar ali sredstva toženca, ki so v rokah tretje osebe. Tej tretji osebi je potem prepovedano, da bi denar plačala ali sredstvo prenesla. Druga, zamrznitev dedne lastnine, tožencu preprečuje, da bi prenesel ali odstranil kakršno koli dedno lastnino, ki jo ima v lasti. Uporablja se v zvezi z zemljiščem ali stavbami, ne pa v zvezi z denarjem ali premično lastnino, ter tožencu preprečuje, da bi s svojo lastnino ravnal na način, ki bi lahko vplival na tožnikov zahtevek, na primer, da bi lastnino najprej prodal, potem pa razpolagal z iztržkom.

Zamrznitev sredstev pri tretji osebi in zamrznitev dedne lastnine se lahko pretvorita v običajno izterjavo dolga, če se izda odredba v korist tožniku v sodnem postopku.

Začasna zaplomba

Začasna zaplomba je začasna izterjava, podobno kot pri izterjavi dolga na začetku sodnega postopka, ki tožniku omogoča, da zapleni toženčevo premično lastnino, dokler traja sodni postopek. Učinkovito omeji toženčevo zmožnost razpolaganja z zaplenjeno premično lastnino, ki jo ima v lasti do končnega izida tožbe. Vendar začasne zaplembe ni mogoče uporabiti v stanovanjski hiši in nekateri predmeti so izvzeti. Po pridobitvi odredbe se ne pretvori v zaplembo za izvršitev; preden se zaplenjeni predmeti lahko dajo na dražbo, je potreben zahtevek za plačilo in nadaljnjo izterjavo.

Začasna sodna prepoved

Prepoved je sklep sodišča, ki osebi preprečuje, da bi nekaj storila, na primer se znebila lastnine, tako da ga je mogoče uporabiti za ohranitev toženčevega obstoječega stanja stvari. Začasna sodna prepoved ima enako pravno veljavo kot prepoved, vendar se na splošno izda v zgodnji fazi sodnega postopka, potem ko je bil vložen predlog za prepoved, in pred preučitvijo dejstev. Posledično se pogosteje izpodbija ali prekliche.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Sodišče lahko odredi začasno zamrznitev listin in druge lastnine (vključno z zemljiščem), kar bo stranki omogočilo, da ohrani stvarne dokaze ali da dokaze predloži.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?**2.1 Postopek****Izterjava dolga na začetku sodnega postopka**

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka je mogoča le na podlagi sklepa sodišča. Tako glavno civilno sodišče kot grofijsko sodišče lahko izda nalog za zamrznitev dedne lastnine, nalog za zamrznitev sredstev pri tretji osebi ali nalog za začasno zaplembo. Zamrznitev sredstev pri tretji osebi in začasna zaplomba sta primerni le, kadar se s tožbo poskuša doseči plačilo denarnega zneska, razen stroškov. Nalog za zamrznitev dedne lastnine je primeren, kadar tožba vsebuje podobno ugotovitev oziroma se s tožbo skuša doseči specifična izvršitev obveznosti, da se dedna lastnina prenese na tožnika ali da se podeli stvarna pravica do zavarovanja na dedni lastnini.

V primeru tožbe pred grofijskim sodiščem si tožnik običajno prizadeva pridobiti nalog za izterjavo dolga na začetku sodnega postopka, tako da zanj zaprosi v začetni vlogi. Začetna vloga obsega toženčev zahtevek. Izterjava na začetku sodnega postopka je mogoča kadar koli do izdaje pravnomočne odredbe v korist tožnika. Vročitev naloga za zamrznitev ali zaplembo potem običajno izvrši sodni izvršitelj (uradnik sodišča, imenovan za vročanje listin in izvrševanje sklepov).

Na glavnem civilnem sodišču (vrhovnem civilnem sodišču na Škotskem) se nalogi za izterjavo na začetku sodnega postopka pridobijo z vlogo. Lord Ordinary (kateri koli sodnik v zunanjem domu glavnega civilnega sodišča) lahko potem odobri sklep o izterjavi. Popis za zamrznitev ali zaplembo običajno vroči sodni vročevalec (uradnik glavnega civilnega sodišča, imenovan za vročanje listin in izvrševanje sklepov).

Zamrznitev listin in druge lastnine

Preden bo sodišče morda izdalo sklep v primeru, ko se postopek, na katerega se nanašajo listine in lastnina, še ni začel, mora vložnik dokazati, da bo do civilnega postopka verjetno prišlo in da se v takem postopku lahko pojavijo vprašanja v zvezi z upoštevnimi listinami ali drugo lastnino. V sodnem postopku, ki se je začel, bo sklep izdan le, če tožnik dokaže njegovo potrebnost, da se mu omogoči izrecna izpostavitve tistega, kar je že zatrjevano (to je, da dokaže, kar je navedel v utemeljitvi). Če je vloga odobrena, bo v sklepu podrobno določeno, kako je treba zagotoviti skladnost. Potem je treba overjen prepis sklepa vročiti strankam, proti katerim je usmerjen.

2.2 Glavni pogoji**Izterjava dolga na začetku sodnega postopka**

Sodišča lahko o izterjavi dolga na začetku postopka prosto presojujejo in naloga zanj ne bodo izdala, če ne bodo prepričana, da so upoštevane določbe iz zakona o dolžnikih iz leta 1987, ki se nanaša na Škotsko (Debtors (Scotland) Act 1987), in da je to razumno storiti v vseh okoliščinah. Tožnik bo nosil dokazno breme, da sodišče prepriča, da je sklep treba izdati.

Začasna sodna prepoved

Grofijski sodnik mora biti prepričan o nujnosti in tehtnosti zadeve, preden izda začasno sodno prepoved. Ta mora biti primerna ob upoštevanju vseh okoliščin in grofijski sodnik bo moral biti prepričan, da bo tožniku povzročena večja neprijetnost, če začasna sodna prepoved ne bi bila izdana, kot bi bila povzročena tožencu, če bi bila izdana.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Preden bo sodišče morda izdalo sklep, mora vložnik dokazati, da bo do civilnega postopka verjetno prišlo in da se v takem postopku lahko ustrezno pojavijo vprašanja v zvezi z upoštevnimi listinami ali drugo lastnino. Če se je civilni postopek že začel, bo sklep izdan le, če vložnik dokaže, da je potreben (glej 2.1 zgoraj).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Z zamrznitvijo se dejansko „zamrzne“ blago ali denar, ki je dolgovan tožniku, vendar je v rokah tretje osebe. To je tretja oseba, ki ima v posesti sredstva v lasti dolžnika. Upnik zamrznjenega denarja ali blaga ne more prevzeti v posest ali prodati, dokler ni izdana odredba. Če se izda odredba v korist tožnika, se sredstva lahko samodejno sprostijo, vendar je treba za to zaprositi.

Zamrznitev dedne lastnine je osebna izterjava, ki tožencu preprečuje, da bi razpolagal z interesom v dedni lastnini, ki je v njegovi lasti, oziroma odobril zavarovanje na njej v škodo upnikom. Te zamrznitve se uporabljajo zoper dedno lastnino, ki je v lasti toženca, in ne zoper lastnino, ki mu jo dolguje tretja oseba.

Z začasno zaplembo je mogoče zapleniti snovno premično lastnino, pri čemer veljajo nekatere izjeme. Med izjeme spadajo vsi predmeti, hranjeni v toženčevi stanovanjski hiši, predmeti, ki jih toženec potrebuje za trgovanje ali poslovanje, pokvarljivo blago in, skladno s predpisano vrednostjo, toženčevo vozilo.

Začasna sodna prepoved

Začasna sodna prepoved tožencu s takojšnjim učinkom prepoveduje izvajanje določene dejavnosti. Njen učinek je lahko, da tožencu ali tretji osebi prepreči ukrepe v zvezi s katero koli vrsto sredstev.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Glavno civilno sodišče in grofijsko sodišče imata široka pooblastila, da odredita zamrznitev, nadzorovanje in pridržanje listin in druge lastnine (vključno z zemljiščem), ki je morda pomembna za kakršne koli obstoječe ali prihodnje sodne postopke. Sodišče lahko odredi predložitev in ponovno pridobitev take lastnine ter njeno vzorčenje in preizkušanje.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Zamrznitev sredstev pri tretji osebi ima za posledico „zamrznitev“ blaga ali sredstev, ki so v lasti toženca in posesti tretje osebe. Če se tretja oseba znebi sredstev, ki so bila zamrznjena, je tožniku odgovorna za njihovo vrednost. Če tožnik uspe s tožbo, ima prednostno pravico do zamrznjene lastnine. Z zamrznitvijo sredstev pri tretji osebi se lastništvo ne prenese na tožnika.

Zamrznitev dedne lastnine tožniku ne daje stvarne pravice do lastnine in tožnik ne more ukrepati, da bi prevzel posest nad lastnino ali jo prodal. Učinek te izterjave je, da se lastnina ohrani kot del toženčeve dediščine in tako preprečita njena prodaja ali odobritev zavarovanja na njej. Tožnik lahko razveljavi vsako namerno pravno dejanje, ki vpliva na lastnino po datumu veljavnosti zamrznitve, če to škoduje njegovim interesom.

Začasna sodna prepoved

Kadar toženec ne spoštuje sodne prepovedi, lahko tožnik proti njemu sproži postopek zaradi kršitve prepovedi. Če je obtožba priznana ali dokazana, lahko morebitna kazen za toženca zajema denarno ali zaporno kazen.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Nespoštovanje sklepa bi lahko imelo v glavnem postopku za posledico zamudno odredbo, izdano stranki, ki ne izpolnjuje obveznosti. Poleg tega bi lahko sprožilo postopek zaradi razžalitve sodišča zoper vsakogar, ki ima v posesti listino ali lastnino, navedeno v sodni prepovedi.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Če je toženec uspešen, zamrznitev sredstev pri tretji osebi preneha veljati, ko je izdana pravnomočna odredba. Če je v zadevi uspešen tožnik, je zamrznitev izvršljiva do treh let od datuma odredbe.

Zamrznitev dedne lastnine tožencu preprečuje, da bi z njo razpolagal ali odobril zavarovanje na njej. Zamrznitev dedne lastnine se samodejno pretvori v zamrznitev ob izdaji odredbe. Zamrznitveni učinek traja pet let, vendar ga je mogoče podaljšati.

Kadar se izvrši začasna zaplemba, bo to imelo učinek šest mesecev oziroma do preklica. Če tožba zoper toženca ni uspešna, bo tudi to povzročilo konec začasne zaplembe.

Začasna sodna prepoved

Začasna sodna prepoved se nadaljuje, dokler ni preklicana ali dokler ni tožbeni postopek pravnomočno končan. Če je začasna sodna prepoved časovno določena, potem bo veljala do poteka opredeljenega roka.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Sklep preneha, ko je tožbeni postopek pravnomočno končan.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Toženec lahko v dveh primerih pridobi sodno prepoved, ki preprečuje uporabo zamrznitve sredstev pri tretji osebi. Prvič, kadar je mogoče nemudoma preveriti, da bi bila zamrznitev napačna, ker bi bila izvršena brez naloga, nepravilno, zlonamerno in brez verjetnega razloga. Drugi primer je, ko bi toženec na sodišču predložil glavni znesek, zaradi katerega teče tožbeni postopek.

Če je bil izdan nalog za zamrznitev sredstev pri tretji osebi, si toženec ali katera koli druga oseba, ki ima interes, lahko prizadeva doseči njegov preklic ali omejitev. S preklicem se nalog v celoti odstrani, skupaj z morebitno zamrznitvijo, ki jo določa. Če zamrznitev sredstev pri tretji osebi, zamrznitev dedne lastnine ali začasna sodna prepoved, ki so bile izvršene po izdaji naloga, obveljajo za nedopustne, jih je treba preklicati.

Če je bil nalog dejansko veljaven, vendar je bila zamrznitev ali začasna sodna prepoved neučinkovita ali nepravilna, je izterjava mogoče omejiti.

Kadar si toženec prizadeva doseči preklic ali omejitev izterjave dolga na začetku sodnega postopka, mora tožnik sodišče prepričati, da izterjave ne bi smeli preklicati ali omejiti. Sodišča lahko tudi zahtevajo, da toženec najde poročilo (jamstvo), da bo v primeru izreka odredbe zoper njega tožniku na voljo zamrznjeno sredstvo ali njegova vrednost oziroma, pogostejše, celoten dolg, zaradi katerega je bila vložena tožba.

Začasna sodna prepoved

Pritožba zoper odredbo, ki odobri ali zavrne začasno sodno prepoved, izdano na grofijskem sodišču, je mogoča brez dovoljenja pri glavnem grofijskem sodniku (višji sodnik na lokalnem območju) ali z dovoljenjem pri glavnem grofijskem sodišču.

Zoper odredbo, ki odobri ali zavrne začasno sodno prepoved, izdano na glavnem civilnem sodišču, se je mogoče pritožiti v štirinajstih dneh po njeni izdaji.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Zoper odredbo, ki ugotdi predlogu za zamrznitev listin ali lastnine, izdano na grofijskem sodišču, se je mogoče pritožiti v štirinajstih dneh po njeni izdaji. Na glavnem civilnem sodišču lahko vsaka oseba, ki prejme zahtevo za zamrznitev listin ali lastnine, po želji nastopi in nasprotuje tej zahtevi. Pri izvršitvi odredbe bo komisar, ki ga je sodišče imenovalo v ta namen, prejemnika obvestil o njegovi pravici, da poišče pravni nasvet. Kadar je iskanje nasveta namenjeno temu, da se prejemniku pomaga odločiti, ali naj sodišče zaprosi za spremembo odredbe, komisar ne bo začel z iskanjem, jemanjem v posest ali zamrznitvijo navedenih predmetov.

Sorodne povezave

[Škotska sodna služba](#)

[Accountant in Bankruptcy \(škotska služba za insolventnost\)](#)

Zadnja posodobitev: 28/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.